

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Indhold

Bomben foreløbigt afmonteret **side 2**

Af Ylva Nilsson

EF-Domstolen placerede en tikkende bombe under den nordiske aftalemodel, da den gik imod fagforeningerne i flere sager om retten til at konflikte mod udenlandske virksomheder. Bomben ser nu ud til at være afmonteret for Danmarks vedkommende takket være et forslag om en tredje model, som bevarer den gamle aftalemodel, samtidig med at udenlandske virksomheder kan forudsige lønudgifterne, når de går ind på det danske marked.

Europæisk integration forbillede for ASEAN **side 8**

Af Jan Lund

Danmarks førende EU-ekspert gennem et kvart århundrede er netop barslet med et værk om europæisk integration baseret på flere års forskning for den Singapore baserede tænketank ISEAS. Mastodont-værket skal fungere som inspiration til ASEAN-landenes egen integration, som man håber vil medføre samme fremskridt som i Europa i form af stabilitet, fred og økonomisk fremgang.

Lobbyister lægger kortene på bordet **side 14**

Af redaktionen

Til hverdag er der ikke meget, der forener Det Tyske Dybfrostinstitut og Foreningen af Europas Uafhængige Vinbønder. Men i denne uge var de to organisationer i samme båd, da de begge var blandt de 45, der tilmeldte sig EU's nye lobbyregister samme dag, som det blev oprettet.

Nu bliver der kamp om posten **side 16**

Af redaktionen

Selv om man vejer som en mus, kan man godt buldre som en elefant. Når det gælder konkurrencen om at bringe breve ud til europæerne, er det de små breve på under 50 gram, der for alvor gør en forskel. De udgør nemlig 72 procent af al post, der sendes i EU, og dermed står de små breve for langt størstedelen af de 39 mia. euro, der hvert år omsættes for på postmarkedet. I disse dage skydes den sidste fase af liberaliseringsprocessen af de europæiske postmarkeder i gang med en konference om reformerne.

EU vil hjælpe de små med at vokse **side 18**

Af redaktionen

Tænk småt først! Måske ikke lige det motto, man forventer at høre fra Bruxelles, men det var faktisk præcis industrikommissær Günter Verheugens melding, da han i denne uge lancerede Kommissionens "Small Business Act". Meningen med udspillet er at skabe bedre vilkår for små og mellemstore virksomheder, der er en afgørende del af de fleste EU-landes økonomi.

Global kampagne mod tortur **side 20**

Af redaktionen

Europa-Kommissionen står bag en massiv global mediekampagne mod tortur. Kampagnen kulminerer i dag den 26. juni, som er international støttedag for tortur ofre, med events i 47 lande, og 57 lande vil deltage i kampagnen ved at udstille plakater, send videoklip og andet kampagnemateriale udarbejdet af Kommissionen.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Bomben foreløbigt afmonteret

Af Ylva Nilsson

EF-Domstolen placerede en tikkende bombe under den nordiske aftalemodel, da den gik imod fagforeningerne i flere sager om retten til at konflikte mod udenlandske virksomheder. Bomben ser nu ud til at være afmonteret for Danmarks vedkommende takket være et forslag om en tredje model, som bevarer det gamle aftalesystem, samtidig med at udenlandske virksomheder kan forudsige lønudgifterne, når de går ind på det danske marked.

Betænkningen er udarbejdet i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og handler om konsekvenserne af den såkaldte Laval-dom. Den indeholder en analyse af dommen og et egentligt lovforslag, der er beregnet på at sikre den danske konfliktret i fremtiden. Denne danske løsningsmodel ser endog ud til også at kunne danne grundlag for en svensk løsning. Men svenskerne ser samtidig ud til at behøve større ændringer end dem, Christiansen-betænkningen foreslår i Danmark.

Den nordiske model for organisering af arbejdsmarkedet var ellers blevet erklæret både død og begravet, efter at flere afgørelser det seneste år er gået fagforeningerne imod ved EF-Domstolen. Det gælder i sagerne Laval, Viking og Rüffert. Men den nordiske model, som lader arbejdsmarkedets parter regulere arbejdsmarkedet gennem kollektivaftaler i stedet for at beskytte arbejdstagerne gennem lovgivning, ser ud til at kunne bevares. Dermed kan problemerne med håndteringen af udstationeret arbejdskraft på det danske arbejdsmarked være løst efter en længere periode med usikkerhed om konsekvenserne af EF-dommene.

Baggrunden

Problemerne for den nordiske model begyndte i efteråret 2004, da den svenske fagforening, Byggnads, indledte en konflikt mod den lettiske virksomhed Laval, fordi firmaet nægtede at indgå en svensk kollektiv overenskomst. Konflikten endte med, at Laval opgav sin kontrakt med et byggeri i Stockholm-forstaden, Vaxholm, sendte arbejderne hjem, og firmaet gik efterfølgende konkurs.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Sagen mellem Byggnads og Laval endte ved den svenske arbejdsret, og da der findes EU-regler for udstationering af arbejdstagere, valgte Arbejdsretten at spørge EF-Domstolen til råds om, hvordan EU-reglerne skal fortolkes.

Svaret fra EF-Domstolen blev en tikkende bombe under både den danske og den svenske model for, hvordan arbejdsmarkedet er organiseret. EF-Domstolen ville ikke godkende, at den svenske fagforening kæmpede for samme løn som svenske byggearbejdere skulle have fået. Domstolen henviste til EU-direktivet om udstationering af arbejdstagere. Direktivet fastslår, at udenlandske arbejdstagere kan tvinges til at betale den minimumsløn, som er fastlagt i enten lovgivning eller i kollektive overenskomster. Problemet for Danmark og Sverige er, at der ikke er fastsat minimumsløn i de kollektive overenskomster.

Nordisk model i vejen for fri bevægelighed

For udenlandske virksomheder indebærer det, at de ikke på forhånd har mulighed for at vide, hvor store deres lønudgifter vil blive, hvis de planlægger at udstationere arbejdskraft i Danmark eller Sverige. I sin afgørelse i Laval-sagen anerkender EF-Domstolen fuldt ud, at fagbevægelsen har ret til at konflikte. Men domstolen er kritisk til den svenske fagbevægelses måde at håndtere Laval-konflikten på. Byggnads krævede, at Laval først skulle skrive under på en kollektiv overenskomst. Først efter den underskrift kunne forhandlinger om løn og arbejdsvilkår begynde. Det vil i praksis betyde, at Laval skulle skrive under – uden at vide, hvad virksomheden skrev under på.

EF-Domstolen anser, at der formentlig er mange virksomheder, som afstår fra at arbejde i de to lande af den grund, og derfor kan den nordiske model være en hindring mod EU-traktatens princip om fri bevægelighed.

Den danske regering bad den tidligere chef for Det Kongelige Teater, juristen Michael Christiansen, om at lede arbejdet med at finde en løsning på, hvordan den danske model kan tilpasses sådan, at EF-dommen følges – men samtidig uden at det er nødvendigt at opgive den danske model, hvor løn og arbejdsvilkår fastlægges ved brug af kollektive overenskomster.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

En tredje model

Udstationeringsdirektivet opererer med to modeller for at beskytte arbejdstagere. Enten kan et land lovgive og fastlægge en minimumsløn. Den anden mulighed er, at kollektive overenskomster gøres alment gældende. Ingen af de to modeller har hidtil fristet parterne på det danske arbejdsmarked.

Nu har Christiansen-udvalget så fundet en tredje model. En model som opretholder den nordiske tradition, hvor ansvaret for håndteringen af arbejdsmarkedet bliver hos arbejdsmarkedets parter. Løsningen er, at det skrives ind i dansk lovgivning, at fagbevægelsen har ret til at konflikte overfor en udenlandsk arbejdsgiver – præcist som overfor en dansk – som nægter at indgå en kollektiv overenskomst. Men fagbevægelsen kan kun kræve, at udenlandske virksomheder følger aftaler, som gælder nationalt, og som er indgået af parter, som anses for at være repræsentative på arbejdsmarkedet.

Modellen gør det muligt, at det også i fremtiden er arbejdsmarkedets parter, som regulerer det danske arbejdsmarked – i stedet for staten. Med modellen fra Christiansen-udvalget er det parterne selv, som afgør, hvilke aftaler som kan anses for at være nationale, og hvilke parter som kan anses for at være repræsentative. Og hvis der opstår tvivl, så er det Arbejdsretten, som afgør sagen.

Tilslutning fra arbejdsmarkedets parter

”Det er en god løsning, som lukker det hul, der opstod efter Laval-dommen, og det er en løsning, som gør det muligt at bevare den danske model,” siger Dansk Metals EU-chef, Jens Boe Andersen.

Han bakkes op af Dansk Arbejdsgiverforenings internationale direktør, Jørgen Rønnest:

”Det her er en løsning, som gør det muligt at fastholde den danske model og samtidig sikre, at modellen er i overensstemmelse med EF-retten.”

Den danske løsningsmodel følges med interesse i Sverige. Præcis som i Danmark har den svenske regering også igangsat et arbejde med at undersøge, hvordan den svenske arbejdsmarkedsmodel eventuelt skal justeres efter EF-dommene. Det svenske arbejde er ikke færdigt endnu.

”Jeg tror, Sverige havner i en løsning, som ligner den danske,” siger socialdemokraten Jan Andersson, der er Europa-Parlamentets ordfører på en rapport om effekterne af Laval-dommen.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Samme vurdering har chefjuristen hos de svenske tjenestemænds centralorganisation, TCO:

”Det vil få stor betydning for den svenske bedømmelse, både juridisk og politisk,” siger Ingemar Hamskär.

”Der er god grund til at se nærmere på den variant, Danmark har præsenteret. Det ligner en pragmatisk løsning inden for rammerne af den model for kollektive overenskomster, som vi har i Norden,” siger Claes-Mikael Jonsson, der er jurist hos svensk LO.

Satser skal indføres i aftaler

Både i Danmark og Sverige gælder, at løsningen samtidig kræver, at udenlandske virksomheder skal kunne forudse, hvad lønudgifterne bliver, hvis en virksomhed ønsker at udføre en opgave i Danmark. Hvis de danske parter udpeger en eller flere aftaler som de mest relevante, så kan udenlandske virksomheder se, hvilke vilkår der gælder efter disse aftaler.

Men mange kollektive overenskomster – både i Danmark og Sverige, indeholder ikke oplysninger om løn. Den slags forhandles først efterfølgende lokalt. Sådan var det ved Laval-sagen, hvor Byggnads først krævede, at Laval skulle underskrive en kollektiv overenskomst – og først derefter kunne forhandlingerne om løn indledes.

”Vi har mange satsløse aftaler. Den danske løsning indebærer, at hvis vi vil kunne modvirke løndumping, så skal vi måske til at indføre løntal i aftalerne,” forklarer TCO’s Ingemar Hamskär.

For svensk LO er der ingen tvivl om, at lønniveauerne på en eller anden måde skal vises tydeligere:

”Det er noget, Sverige skal håndtere uanset, hvad man gør. Men det er meget sympatisk, at den danske betænkning overlader det til arbejdsmarkedets parter at vælge, hvordan de vil håndtere det spørgsmål,” siger Claes-Mikael Jonsson fra svensk LO.

Genforhandling af udstationeringsdirektiv

Selv om den danske løsning ser ud til at kunne smitte af i Sverige, så er der dog også tydelige forskelle mellem Danmark og Sverige. Det socialdemokratiske medlem af Europa-Parlamentet, Jan Andersson, anser,

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

at det er en effekt af Laval-dommen, som ikke kan løses i hverken Danmark eller Sverige, men som kræver en europæisk løsning.

”Det store problem, som stadig er der, er, at EF-Domstolen ikke anerkender, at fagbevægelsen kan kæmpe for bedre vilkår end minimumslønninger,” siger Jan Andersson.

Christiansen-betænkningen peger på samme fænomen: ”Derimod kan der ikke anvendes kollektive kampskridt til støtte for aflønning udover det i overenskomsten fastsatte niveau med den konsekvens, at den udenlandske tjenesteyder diskrimineres,” står der i rapporten.

For Jan Andersson er det derfor stadig nødvendigt at forhandle om at få ændret EU's udstationeringsdirektiv, sådan at fagforeningernes ret til at kæmpe for bedre niveauer end minimum garanteres. Og det vil han fremhæve i den rapport, som han fremlægger i Europa-Parlamentet i september. Han bakkes op af svensk LO, som på sin kongres har vedtaget, at svensk fagbevægelse vil kæmpe for en genforhandling af udstationeringsdirektivet.

Men det er langt fra sikkert, at den svenske socialdemokrat og svensk LO vil få støtte til sine krav fra sine danske kolleger.

”Vi har nu lavet en dansk løsning, der holder, og som betyder, at vi undgår at genåbne udstationeringsdirektivet. Vi vil stærkt advare imod at gøre dette til et europæisk problem, som skal løses europæisk. Det vil være som at spille russisk roulette, og vi vil ikke vide, hvor et sådant initiativ ender,” siger Dansk Metals EU-chef, Jens Boe Andersen.

Han bakkes op af Jørgen Rønne fra DA:

”Laval-dommen har ført til et dansk problem. Det har vi fundet en dansk løsning på. Hvis man skal til at finde europæiske løsninger, så betyder det, at de europæiske institutioner skal være med til at definere, hvor langt konfliktretten går, og det ønsker vi ikke”.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Dermed peger meget på, at Danmark har fundet en løsning som kan bruges i Sverige. Mens Sveriges supplerende løsning ikke ser ud til at finde den store genklang i Danmark.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Europæisk integration forbillede for ASEAN

Af Jan Lund

Danmarks førende EU-ekspert gennem et kvart århundrede er netop barslet med et værk om europæisk integration baseret på flere års forskning for den Singapore baserede tænketank ISEAS. Mastodontværket skal fungere som inspiration til ASEAN-landenes egen integration, som man håber vil medføre samme fremskridt som i Europa i form af stabilitet, fred og økonomisk fremgang.

Den europæiske integration, som den har fundet sted – og stadig finder sted - i EU, har været en succeshistorie uden fortilfælde. Måske den vigtigste arv fra det 20. århundredes Europa.

Kun fremtiden kan fælde den endelige dom. Men indtil videre er det en kendsgerning, at Vesteuropa gennemlever den længste fredsperiode i historisk tid i et område, der igennem de foregående tusinde har været hærget af krig og ufred. Samtidig har integrationen på en række områder som handel og økonomi, lov-væsen og åbne grænser sat standarderne for, hvordan det er muligt at agere hensigtsmæssigt i det 21. århundredes globaliserede virkelighed.

Det er et par af de væsentligste konklusioner i en aktuel bog med mange af slagsen og med mange synspunkter, holdninger og vinkler på det omfattende EU-projekt. Bogen "European Integration – sharing of experiences" er på intet mindre end 513 sider med et blomstrende kildemateriale (alene i et af kapitlerne er der 289 fodnoter) og en videnskabelig tilgang til emnet, der kan kaldes et teknokratisk detektivarbejde.

Erfaringsdeling

Eller en "værktøjskasse", som forfatteren Jørgen Ørstrøm Møller vælger at udtrykke sig. Gennem 25 år var han været Udenrigsministeriets ekspert netop i europæisk integration. Da han forlod udenrigstjenesten efter 8 år som dansk ambassadør i Singapore, blev han ansat som "visiting senior reseach fellow" ved den Singapore-baserede tænketank ISEAS (Institute of South East Asian Studies) med det formål at lave en afhandling om processen. Asien og specielt ASEAN afsøger nemlig i disse år mulighederne for at bevæge sig ud af – om ikke den samme – så hvert fald en lignende tangent med en pooling af nogle af de nationale ressourcer.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Bogen, som Ørstrøm betegner som sit professionelle testamente, er det mest omfattende videnskabelige arbejde, der er lavet om dette emne. Og hvad kan Asien og alle vi andre så lære af værktøjskassen, bureaukratens politiske testamente?

Asymmetri

”Mit grundlæggende synspunkt er, at den økonomiske globalisering er en kendsgerning. Vi bevæger os i en mere og mere internationaliseret verden. Økonomisk, handelsmæssigt, udveksling af varer og tjensteydelser, udveksling af kapital og arbejdskraft,” indleder Jørgen Ørstrøm Møller, inden han kommer med sin pointe:

”Vi har taget springet fra et nationalt funderet til et internationalt samfund. Et samfund der overalt fungerer på tværs af grænser og national identitet. Men de politiske kontrolmekanismer er stadig nationale, og det skaber en asymmetri. EU er et forsøg på at løfte den politiske kontrol op på samme niveau som de forhold og processer, der skal kontrolleres.

Vi oplever netop nu de internationale konsekvenser af den amerikanske subprime krise. Den rammer internationalt og kan ikke kontrolleres lokalt. Klima og miljø kunne nævnes i samme åndedrag. EU er det eneste eksempel på, at der er skabt et politisk system på internationalt niveau, der virker som et nationalt system. Det er selve kernen. Det er fra det udgangspunkt, jeg har givet min beskrivelse og fortolkning: Hvad er EU? Hvad kan EU? Hvordan fungerer EU? Hvad er det for principper og mekanismer, man bruger? Hvad fungerer – og hvad fungerer ikke? En form for værktøjskasse til brug for Asien. Ikke fordi Asien skal kopiere den europæiske integration. Det kan og skal Asien ikke. Asien skal finde ud af, hvilken slags integration man selv ønsker. Derefter kan man kigge i værktøjskassen og finde den viden, man har brug for.

EU som model

Men når EU er væsentlig som model, er det fordi, EU Integration har været en garant for fred, stabilitet og økonomisk fremgang for Europa. Det er derfor, andre lande og regioner interesserer sig for EU. Som asiaterne mange gange siger: ”Det er fantastisk at se Tyskland opgive sin egen valuta til fordel for en fælles mønt.”

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Så vidt tror Ørstrøm dog ikke, at det kommer til at gå i ASEAN, i Asien eller ret mange andre steder for den sags skyld. I hvert fald ikke inden for nogen overskuelig fremtid. Europas forudsætninger var fuldstændig anderledes end for eksempel Asiens og Afrikas. Begge områder har været involveret i mere end rigelig "europæisk integration" og har stadig den nationale opbygning og styrkelsen af den nationale identitet som fremherskende målsætninger.

"Men det, der interesserer dem mest, er principperne omkring suverænitet – og det er der gode grunde til. I gamle dage var suverænitet nationalstatens bolværk, forsvar, filter overfor alt det, der kom udefra. Nationalstaten så omverdenen som noget, man skulle forsvare sig imod. Men i en global tidsalder forsvaret man nationalstatens muligheder for at fastlægge sin egen politik ved at sikre, at internationale bestemmelser ikke blokerer for egne interesser. Derfor gennemfører man nu et offensivt forsvar for nationalstatens interesser ved at deltage i fastlæggelsen af internationale regler. Derfor er det vigtigt at forstå, at EU indebærer en sammenlægning af suverænitet for at udøve den i fællesskab med andre lande, der forfølger samme politiske mål.

Processen interesserer asiaterne, og de bevæger sig gradvist hen imod at se på det. Det nye ASEAN charter er første skridt hen imod et regelbaseret samarbejde i stedet for et hensigtsbaseret. Der går nok et stykke tid, før suverænitetsafgivelse bliver sat på dagsordenen. Men man starter altid en proces ved at interessere sig for den."

Efter et kvart århundrede inde i maskinen – til tider som maskinmester med direkte forbindelse til kaptajnen – ryster Ørstrøm hverken på hånd eller stemme, når han skal pege på de gode og de dårlige sider ved det europæiske integrationsprojekt.

Først de gode sider

"Vi har fået en stærkere økonomisk arbejdsdeling gennem skabelsen af det indre marked. Den fælles mønt og selskabslovgivningen er andre vigtige elementer, der betyder, at europæisk industri i dag står langt stærkere i den internationale konkurrence. Uden de skridt ville den økonomiske vækst have været langt lavere og arbejdsløsheden tilsvarende højere. Der er den fælles handelspolitik, som har gjort os til en

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

stærkere handelspartner globalt set. Desuden er der de mere borgernære samarbejder som for eksempel Schengen-aftalerne med den fri passage over grænserne og områderne frihed, sikkerhed og retfærdighed sigtende på borgernes sikkerhed. Samarbejdet omkring udveksling af studerende betyder også meget på de højere uddannelser og universiteterne.”

Og de svage sider?

”Det er først og fremmest, at man ikke har kunnet formidle til borgerne, at EU's politiske system er blevet deres på samme måde som det gamle nationale. Uanset om det er rigtigt eller forkert, er der en masse mennesker, der ikke synes, at EU gør noget, der forbedrer deres dagligdag. Budskabet til asiaterne er, at medmindre størsteparten af befolkningen synes, at integration er noget for dem, opstår der blokeringer.

Man kan komme langt med en relativt topstyret proces. Men på et tidspunkt bliver man tvunget til at stille sig selv spørgsmålet: Føler befolkningen, at integrationen har gjort noget for dem. Det er ikke nok at tale om store planer. Mange mennesker siger det ingenting. Jeg vil sige som den tidligere formand for Repræsentanternes Hus i USA, Tip O'Neal: ”Al politik er lokal”. Det gælder også EU, og det er også EU's problem i dag. Men Lissabontraktaten er udtryk for, at man nu tager fat på mange af problemstillingerne som sikring af den kulturelle og sproglige mangfoldighed og spørgsmålene om, hvad EU skal beskæftige sig med - netop for at mødekomme borgernes ængstelse for, hvad EU egentlig står for, og hvor langt integrationen skal gå.”

EU er ikke i krise

Irernes nej til Lissabontraktaten og Frankrigs og Hollands nej til Forfatningstraktaten var formentlig tegn på, at EU havde mistet den folkelige forankring, som Ørstrøm taler om. Forfatningen var for stor en mundfuld. Et for vidtløftigt spring. Mange EU-entusiaster og medier har blæst i dommedagsbasunerne og dømt krise. Men det afviser Ørstrøm konsekvent:

”EU er ikke i krise. Ingen anfægter jo det eksisterende EU-samarbejde. Men spørgsmålet er, hvorhen går vi nu? I hvilken retning bevæger vi os? Al snak om krise eller om, at EU-processen rulles tilbage er tom snak. I dagens Europa forestiller ingen sig et Europa uden EU.”

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Og hvor skal EU så hen, når debatten om traktaten efterhånden er forstummet?

”Hovedelementet for EU i den kommende tid bliver at sikre Europas konkurrenceevne i den globaliserede verden. At finde ud af, hvorledes vi skal forholde os til et nyt investeringsmønster som følge af den stærke formuevækst i Asien. At finde ud af, hvordan Europa klarer sig i en verden med stigende knaphed på råvarer og energi og med stigende priser. At levere sikkerheden til det enkelte menneske i dagligdagen i en tidsalder, hvor privatlivet trues af IT og anden teknologi. At definere hvor grænsen går mellem sikring af det enkelte individs frihed og sikkerheden for samfundet i lys af terrorismen – inklusive data-terrorisme. At definere etiske regler for bioteknologi - hvor langt kan vi gå?”

Politisk vilje

”Den enkelte person og hver enkelt familie forventer som noget fundamentalt at få leveret menneskelig sikkerhed og økonomisk stabilitet. Det opgave overflyttes gradvist fra nationalstaten til EU, fordi nationalstaten ikke er i stand til at løse opgaven. Integrationen har været en enestående succes. Den kan ikke overføres direkte til Asien eller andre. Men vi kan dele ud af vores erfaringer og lade andre træffe deres egne beslutninger på det fundament. Jeg siger til asiaterne, at kunsten består i at sætte sig nogle mål – og gå skridtvis frem. Siden vil processen være to skridt frem og et tilbage, og der vil være masser af skuffelser og tilbageslag. Men den politiske vilje er den, der overvinder alle forhindringer.

Euroen er et godt eksempel. Den blev vedtaget første gang i 1969. Det tog 33 år fra principbeslutningen til vi havde den første mønt i hånden. To gange undervejs har vi haft flydende valutaer. Hver gang er skuden blevet vendt igen.”

Et af EU's store problemer kan føres helt tilbage til fødslen. Forudsætninger og forventninger har ganske enkelt været meget forskellige:

Der er stor forskel på, hvad man forventer af EU i de enkelte lande, og hvad forventningerne er til det samarbejde, der skal føres videre. Nogle er tøvende som for eksempel Danmark og Storbritannien. Det handler om hele baggrunden, og det er et forhold jeg beskriver i min bog:

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

EU er skabt af de seks lande, der led mest under 1. og 2. verdenskrig i første halvdel af det 20. århundrede. Lande hvor befolkningerne havde mistet tilliden til det politiske system og kiggede sig om efter andre modeller. Sådan var det ikke i Storbritannien. Befolkningen oplevede, at de havde vundet 1. og 2. verdenskrig og havde tillid til det politiske system. De havde ikke brug for at dele suverænitet med andre. Det politiske system havde jo skaffet en sejr. I Danmark var det til en vis grad det samme. Politikerne løste problemerne med 1. og 2. Verdenskrig, så Danmark kom igennem perioden med mindst mulige lidelser for det danske samfund.

Det er en vigtig forklaring. Tillige med det faktum at Danmark er en tusind år gammel nationalstat med nogle rodfæstede værdier. Jeg har holdt masser af foredrag i Danmark forud for folkeafstemningerne. Bagefter er folk kommet op til mig på en pæn måde og har sagt: Vi forstår, hvad du siger. Du har givetvis ret. Men vi stemmer alligevel nej. Man stemmer ikke nødvendigvis efter logikken, når den står overfor følelserne. Det er der ikke noget forkert i. Men det er man også nødt til at have med hele tiden, når man ser på fremtiden for EU.”

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Lobbyister lægger kortene på bordet

Af redaktionen

Til hverdag er der ikke meget, der forener Det Tyske Dybfrostinstitut og Foreningen af Europas Uafhængige Vinbønder. Men i denne uge var de to organisationer i samme båd, da de begge var blandt de 45, der tilmeldte sig EU's nye lobbyregister samme dag, som det blev oprettet.

Hvis man klikker på adressen under denne artikel, lander man lige på lobbylisten– eller ”Register over interesserepræsentanter”, som den officielt hedder. Efter årelang debat åbnede registeret mandag i denne uge, og nu kan lobbyister i EU frit vælge at lade sig registrere.

”Lobbyvirksomhed er en nødvendig og stadig mere omfattende aktivitet, og der er behov for at regulere den. Ved at lade sig registrere i Kommissionens register nu har interesserepræsentanterne en enestående mulighed for at vise, at de også i praksis er indstillet på at indgå forpligtelser”, sagde Kommissionens næstformand, esteren Siim Kallas, da registeret åbnede.

Frivilligt register

Hvis en virksomhed eller organisation vælger at lade sig registrere, skal den oplyse sine mål og opgaver samt hvilke politikområder, den særligt interesserer sig for. Den kan desuden vælge at beskrive sine vigtigste lobbyaktiviteter og redegøre for sine netværksforbindelser.

For at blive registreret skal interesserepræsentanterne også fremlægge oplysninger om, hvem der finansierer lobbyaktiviteterne. Organisationer, der driver lobbyvirksomhed på vegne af tredjeparter, skal opgive deres kunders navne. Ved registrering skal interesserepræsentanterne underskrive et adfærdskodeks, som er vedtaget af Europa-Kommissionen. Den indeholder generelle principper – f.eks. åbenhed, ærlighed og integritet – som skal ligge til grund for lobbyisternes forbindelser til Kommissionen.

Parlamentet får sit eget register

Foreløbig gælder registeret kun Europa-Kommissionen. Europa-Parlamentet, der også besøges flittigt af lobbyister, er på vej med sit eget regelsæt, men der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal forsøge at skabe

et fælles regelsæt for lobbyister for hele EU-systemet. Medlem af Europa-Parlamentet Søren Søndergaard fra Folkebevægelsen mod EU har siddet med i det udvalg i Parlamentet, der har diskuteret registeret. Han er ikke imponeret over slutresultatet.

”Der var gode takter i det oprindelige udspil, og Parlamentet kom med forslag til at gøre det endnu bedre. Men den endelige udformning er et fantastisk godt eksempel på, hvor stor magt lobbyisterne har”, siger Søren Søndergaard.

Han peger på, at registeret er så godt som uanvendeligt, fordi firmaer eller organisationer, der registrerer sig, ikke behøver opgive navne på deres lobbyister, hvilket gør det svært at kontrollere. Desuden er den økonomiske grænse for, hvornår man skal registrere sig, sat væsentligt højere end i USA.

Søren Søndergaard opfordrer Kommissionen til at fremskynde arbejdet med at lave et fælles lobbyregister, der kan gælde alle EU's institutioner.

Registeret kan findes på: <http://www.ec.europa.eu/transparency/regrin>

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Nu bliver der kamp om posten

Af redaktionen

Selv om man vejer som en mus, kan man godt buldre som en elefant. Når det gælder konkurrencen om at bringe breve ud til europæerne, er det de små breve på under 50 gram, der for alvor gør en forskel. De udgør nemlig 72 procent af al post, der sendes i EU, og dermed står de små breve for langt størstedelen af de 39 mia. euro, der hvert år omsættes for på postmarkedet. I disse dage skydes den sidste fase af liberaliseringsprocessen af de europæiske postmarkeder i gang med en konference om reformerne.

Derfor får det også enorm betydning, når der inden 2010 åbnes for fri konkurrence, understregede EU's kommissær med ansvar for det indre marked, ireren Charles McCreevy, da han i denne uge åbnede en stor konference om postliberalisering i EU.

Konferencen skulle markere, at Europa-Kommissionens såkaldte postdirektiv efter årelange forhandlinger endelig er trådt i kraft og nu skal være gennemført i 2010 – dog med enkelte undtagelser.

”Nationale regeringer, parlamenter og nationale myndigheder skal nu gennemføre postdirektivet i deres nationale lovgivninger, og de skal håndhæve reglerne om nødvendigt. Lad mig sige det lige ud: Gennemførelsen af postdirektivet bliver en eksamen, der skal vise, om både medlemslandene og Kommissionen tager reform af postmarkedet alvorligt”, sagde kommissæren i sin åbningstale.

Advarer mod krumspring

Såvel McCreevy som EU's konkurrencekommissær, Nellie Kroos, advarede EU-landene om, at Kommissionen vil slå hårdt ned på de lande, der forsøger at hindre den fri konkurrence. Og der er god grund til de bekymrede miner. I flere lande har det vist sig at være en særdeles følsom proces at indføre konkurrence for omdeling af post. I Tyskland trak to store private firmaer sig tidlige på året ud af markedet i protest over, at den tyske regering indførte en mindsteløn for postarbejdere, som ifølge de private firmaer gjorde det umuligt for dem at konkurrere med det gamle statsmonopol, Deutsche Post.

Men sådan ser de europæiske postarbejdere ikke på det. De frygter, at den fri konkurrence vil føre til løntrykkeri og dårligere arbejdsvilkår. Også Post Danmark har advaret om, at den fri konkurrence kan føre til dårligere service.

CityMail roser signalerne fra McCreevy

I Danmark har det norskejede City Mail etableret sig med en målsætning om at tage markedsandele fra Post Danmark i de mest tætbefolkede områder. CityMail fulgte da også denne uges konference i Bruxelles, og direktør Jes Herbert fandt det "meget opmuntrende" at kommissær McCreevy så stærkt pointerede behovet for at der skulle etableres lige vilkår, således at alle aktører får lige adgang til markedet, og at Kommissionen ville yde en stor indsats for at dette sker.

Han hæftede sig også ved, at EU lovede at overvåge udviklingen fra nærmeste hold.

"Så vores opfattelse er, at EU yder en stor og nyttig indsats for at få gennemført en markedsåbning, og at det nu er i de enkelte lande, at der skal ydes en stor arbejdsindsats for at gennemføre en reel markedsåbning", siger Jes Herbert.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

EU vil hjælpe de små med at vokse

Af redaktionen

Tænk småt først! Måske ikke lige det motto, man forventer at høre fra Bruxelles, men det var faktisk præcis industrikommissær Günter Verheugens melding, da han i denne uge lancerede Kommissionens "Small Business Act". Meningen med udspillet er at skabe bedre vilkår for små og mellemstore virksomheder, der er en afgørende del af de fleste EU-landes økonomi.

Det er virksomheder med under 250 ansatte, der skaber langt den største del af væksten og langt de fleste arbejdspladser i unionen. 99 procent af alle virksomheder i EU har under 250 ansatte og en omsætning på mindre end 50 mio. euro om året.

Europa-Kommissionen har i anledning af fremstødet smykket sit hjemsted, Berlaymontbygningen i Bruxelles, med et enormt banner, der reklamerer for initiativet. "Mindre papirarbejde betyder flere job", står der.

"Iværksættere er utroligt vigtige for vores samfund. Derfor er det på høje tid, at hensynet til små og mellemstore virksomheder kommer til at gennemsyre al politik i EU", sagde industrikommissær Günter Verheugen på et pressemøde onsdag.

Pakken af initiativer kommer efter en længere proces, hvor borgere, organisationer og virksomheder har haft mulighed for at komme med deres input. Formålet er at lette den administrative byrde for små og mellemstore virksomheder – samt at skabe bedre vilkår for iværksættere.

Dansk Erhverv opfordrer til at sætte handling bag ordene

Udspillet mødes med tilfredshed hos organisationen Danske Erhverv, der især repræsenterer de små og mellemstore virksomheder i Danmark.

"Det er rigtig godt, at de vil gøre noget for at fremme iværksætter-genet. Mentaliteten i EU-landene er alt for sløv sammenlignet med USA", siger EU-chef Anne Marie Damgaard.

Og det handler ikke kun om at åbne virksomheder, men også om at få dem til at vokse. Anne Marie Damgaard peger på, at mindre end én ud af ti små og mellemstore virksomheder i EU opererer på tværs af grænserne. Men fokus er først og fremmest på behovet for at droppe noget af det papirarbejde, der ofte er ved at kvæle små virksomheder.

Under arbejdet med at lette vilkårene for små virksomheder har Kommissionen således gennemført undersøgelser af de konkrete forhold i samtlige 27 medlemslande. På den måde fandt Kommissionen ud af, at der findes lastbilchauffører, der er nødt til at registrere deres køretider to gange for at leve op til såvel nationale som europæiske regler. Det er præcis den slags, der skal sættes en stopper for, understreger Günter Verheugen.

Anne Marie Damgaard håber, at Kommissionen sætter handling bag ordene. ”Det vigtige er, at initiativet bliver fulgt op af handling. Der har været stor fokus på det her område i ni år, men når man taler med virksomhederne, synes de stadig, det er meget tungt”, siger hun.

EU har en fælles målsætning om at reducere de administrative byrder med 25 procent inden 2012 – og Danmark har besluttet at forsøge at nå målet allerede i 2010.

EUROPA

Ugebrev fra Europa-Kommissionen i Danmark

Global kampagne mod tortur

Af redaktionen

Europa-Kommissionen står bag en massiv global mediekampagne mod tortur. Kampagnen kulminerer i dag den 26. juni, som er international støttedag for torturofre, med events i 47 lande, og 57 lande vil deltage i kampagnen ved at udstille plakater, udsende videoklip og andet kampagnemateriale udarbejdet af Kommissionen.

I mere end 15 år har Kommissionen støttet projekter mod tortur og ydet hjælp til rehabilitering af torturofre. I EU alene bor der ca. 400.000 torturofre, hvoraf langt de fleste er flygtninge. Med et årligt budget på ca. 82,5 mio. danske kroner til den aktuelle kampagne alene er EU en af de største bidragsydere på verdensplan til kampen mod tortur.

Læs mere:

Kommissionens mediekampagne kan findes her. Se fx den tankevækkende debatvideo:

http://ec.europa.eu/europeaid/where/worldwide/eidhr/torture-is-unacceptable/index_en.htm

Kommissionens website om menneskerettigheder og kampen mod tortur:

http://ec.europa.eu/external_relations/human_rights/torture/index.htm